

15.11.2005

Kwestionariusz dotyczący wdrożenia zalecenia
Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 listopada 2005r.
w sprawie dziedzictwa filmowego i konkurencji związanych
z nim działań przemysłowych (zwanego dalej „zaleceniem”)

- 1. Jakie kroki podjęto w celu wspierania zwiększenia wykorzystania potencjału przemysłowego i kulturalnego europejskiego dziedzictwa filmowego przy pomocy środków systematycznej konserwacji i restaurowania, szczególnie zachęcając do polityk innowacji, badań i rozwoju technicznego w dziedzinie konserwacji i restaurowania utworów kinematograficznych?**

Ustawą z dnia 30 czerwca 2005r. o kinematografii (Dz.U. Nr 132, poz. 1111 z późn.zm.) utworzono Polski Instytut Sztuki Filmowej, któremu powierzono realizację zadań z zakresu polityki państwa w dziedzinie kinematografii, w tym m.in. wspieranie utrzymywania archiwów filmowych. Zadanie to Polski Instytut Sztuki Filmowej realizuje w ramach programu „Upowszechnianie kultury filmowej”, którego celem jest m.in. ochrona i zachowanie archiwalnych zbiorów filmowych oraz ich digitalizacja. Rodzajem kwalifikującym się do dofinansowania w ramach programu jest zadanie „digitalizacja i konserwacja archiwalnych zbiorów filmowych oraz dokumentacji filmowej w celu powszechnego udostępniania”, a beneficjentami programu są organy wyznaczone do realizacji, w interesie publicznym, zadań z zakresu gromadzenia, katalogowania i zachowania dziedzictwa filmowego.

W celu zachęcenia do polityki innowacji, badań i rozwoju technicznego w dziedzinie konserwacji i restaurowania utworów kinematograficznych również w Programie Operacyjnym Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego „Dziedzictwo kulturalne” w priorytecie 5 „Tworzenie zasobów cyfrowych dziedzictwa kulturowego” stworzono możliwość dofinansowania następujących rodzajów zadań: współfinansowanie budowy i rozbudowy sieci i systemów informatycznych, budowa baz danych, stron internetowych i portali z zakresu kultury i dziedzictwa narodowego, wyposażenie pracowni digitalizacyjnych, realizacja prac badawczych w zakresie tworzenia i udostępniania zasobów cyfrowych, tworzenie kolekcji cyfrowych, współfinansowanie digitalizacji dokumentów bibliotecznych, archiwalnych i muzealiów.

- 2. Jakie środki ustawodawcze, administracyjne lub inne właściwe środki przyjęto w celu zapewnienia, aby utwory kinematograficzne stanowiące część Państwa dziedzictwa audiowizualnego były systematycznie gromadzone, katalogowane, zachowywane, rekonstruowane i udostępniane do użytku oświatowego, kulturalnego, badawczego lub dla innych niekoniecznych zastosowań o podobnym charakterze, w każdym przypadku w zgodności z prawami autorskimi i pokrewnymi? W jaki sposób definiuje się w Państwa kraju pojęcie „utwory kinematograficzne stanowiące część narodowego dziedzictwa audiowizualnego”?**

W celu realizacji powyższych zadań przyjęto środki, szczegółowo opisane powyżej, oraz wyznaczono organ do ich realizacji, zapewniając mu jednocześnie możliwość systematycznego gromadzenia utworów kinematograficznych stanowiących część dziedzictwa audiowizualnego – poprzez nałożenie na producenta obowiązku

przekazywania kopii każdego wyprodukowanego filmu wraz z materiałami dokumentacyjnymi związanymi z produkcją filmu.

Zgodnie z ustawą z dnia 30 czerwca 2005r. o kinematografii (Dz.U. Nr 132, poz. 1111 z późn.zm.) „utworami kinematograficznymi stanowiącymi część narodowego dziedzictwa audiowizualnego” są filmy jako utwory dowolnej długości, w tym utwory dokumentalne lub animowane, złożone z serii następujących po sobie obrazów z dźwiękiem lub też bez dźwięku, utrwalone na jakimkolwiek nośniku umożliwiającym wielokrotne odtwarzanie, wywołujące wrażenie ruchu i składających się na oryginalną całość, wyrażającą akcję (treść) w indywidualnej formie, a ponadto, z wyjątkiem utworów dokumentalnych i animowanych, przeznaczone do wyświetlania w kinie jako pierwszym polu eksploatacji w rozumieniu przepisów o prawie autorskim i prawach pokrewnych, w tym *koprodukcje, których producent lub koproducent jest podmiotem mającym siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a ponadto spełniony jest co najmniej jeden z warunków:*

- *autor scenariusza lub adaptowanego utworu literackiego, reżyser oraz wykonawca jednej z głównych ról są obywatelami polskimi, udział środków finansowych producenta mającego siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w kosztach produkcji filmu stanowi 100%, przy czym środki te, do wysokości 80% kosztów produkcji filmu, muszą być wydatkowane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a ponadto kopia wzorcowa jest wykonana w języku polskim,*
- *autor scenariusza lub adaptowanego utworu literackiego lub reżyser, lub wykonawca jednej z głównych ról są obywatelami polskimi, udział środków finansowych koproducenta mającego siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w kosztach produkcji stanowi co najmniej 20% przy filmie będącym koprodukcją dwustronną oraz co najmniej 10% przy filmie będącym koprodukcją wielostronną, przy czym środki te, do wysokości 80% kosztów produkcji filmu, muszą być wydatkowane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a ponadto główna wersja językowa wykonana jest w języku polskim.*

3. Jakie odpowiednie organy wyznaczono (jeśli miało to miejsce) w celu realizacji w interesie publicznym zadań określonych w powyższym pytaniu nr 2 w sposób niezależny i profesjonalny, zapewniając im otrzymanie najlepszych dostępnych zasobów finansowych i technicznych? Jaki jest ich budżet na 2007r.? Jakie są ich zasoby ludzkie w 2007r. (proszę przedstawić dane dotyczące odpowiednich działań, jeśli prowadzone są także inne działania)?

Działalność w zakresie ochrony narodowego dziedzictwa kulturalnego w dziedzinie kinematografii powierzono Filmotece Narodowej, do zadań której należy w szczególności:

- gromadzenie i zabezpieczanie materiałów negatywowych, kopii wzorcowych, innych archiwalnych kopii filmowych filmów polskich oraz archiwalnych kopii filmowych filmów niebędących filmami polskimi, jeżeli filmy te mają istotne znaczenie dla polskiej kultury, nauki lub życia społecznego,
- wypracowywanie metodologii archiwizacji filmów polskich i polskiej dokumentacji historyczno-filmowej,
- gromadzenie i archiwizacja dokumentacji dotyczącej produkcji filmów i rozpowszechniania filmów,

- upowszechnianie kultury filmowej, w tym udostępnianie zasobów sztuki filmowej,
- gromadzenie zbiorów bibliotecznych oraz eksponatów dotyczących historii filmu i kinematografii,
- prowadzenie katalogu dzieł filmowych,
- współpraca z krajowymi i zagranicznymi podmiotami,
- działalność kulturalno-oświatowa oraz wydawnicza.

Całościowy planowany budżet Filmoteki na 2007r stanowi kwotę 14.913,0 tys.zł. , w tym dotacja z budżetu państwa, przekazywana przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego ze środków ujętych w części budżetowej, której jest dysponentem, *podmiotowa* - w kwocie 6.171,0 tys.zł., *majątkowa* - w kwocie 1.650,0 tys.zł.

Jednocześnie tą samą ustawą:

- umożliwiono samorządom lokalnym tworzenie filmotek regionalnych w formie samorządowych instytucji kultury w rozumieniu ustawy z dnia 25 października 1991r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz.U. z 2001r. Nr 13, poz. 123 z późn.zm.). Zakres działania filmotek regionalnych odpowiada zakresowi działania Filmoteki Narodowej, ze szczególnym uwzględnieniem dziedzictwa kulturalnego kinematografii w regionie,
- powołano Polski Instytut Sztuki Filmowej - państwową osobę prawną, której powierzono realizację zadań z zakresu polityki rządu w dziedzinie kinematografii, w tym wspieranie utrzymywania archiwów państwowych.

4. Czy zachęcono wyznaczone organy do określenia, w porozumieniu lub w drodze umowy z posiadaczami praw, warunków, na jakich zdeponowane utwory kinematograficzne mogą być udostępniane publiczności?

Zdeponowane w wyznaczonym organie utwory kinematograficzne są udostępniane publiczności za każdorazową zgodą ich właścicieli.

5. Czy powołano krajowe akademie filmowe lub podobne instytucje lub udzielono im wsparcia w celu promowania dziedzictwa filmowego?

W Polsce od 2003 r. działa Polska Akademia Filmowa stanowiąca odpowiednik narodowych akademii filmowych, przyznających takie nagrody jak francuskie Cezary, czeskie Lwy, czy hiszpańskie Goya, a w Europie – Europejska Akademia Filmowa, przyznająca Europejskie Nagrody Filmowe. Członkowie Akademii oddają głosy na kandydatów do Polskich Nagród Filmowych, nie zajmują się natomiast sprawami promowania dziedzictwa filmowego.

Cel taki realizuje natomiast Polski Instytut Sztuki Filmowej promujący m.in. polską twórczość filmową i dofinansowujący przedsięwzięcia z zakresu produkcji filmowej, dystrybucji i rozpowszechniania filmów, upowszechniania i promocji kultury filmowej, rozwoju infrastruktury kinematograficznej oraz zachowania i ochrony dziedzictwa kultury filmowej, czy też powołana przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego państwowa instytucja kultury – Polskie Wydawnictwo Audiowizualne, którego zadaniem jest profesjonalna rejestracja najważniejszych wydarzeń artystycznych w kraju oraz ich rozpowszechnianie we wszelkich formach. Realizowane przez Wydawnictwo nagrania służą tworzeniu wideoteki kultury polskiej. Konkretnie w celu promowania dziedzictwa filmowego PWA wydaje serię

albumów na DVD pod nazwą „Polska Szkoła Dokumentu” czy też „Antologia Polskiej Animacji”.

W ramach Programów Operacyjnych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego jak i Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej udziela się wsparcia inicjatywom, promującym dziedzictwo filmowe. Dofinansowuje się przedsięwzięcia typu „akademie filmowe”, realizowane w pojedynczych kinach, ośrodkach kultury, Dyskusyjnych Klubach Filmowych itp. dla szkół z danego regionu, czy też w ramach zorganizowanych akcji, jak np. inicjatywy podejmowane przez, działającą przy Filmotece Narodowej, Sieć Kin Studyjnych.

6. Jakie środki podjęto w celu zwiększenia wykorzystania technologii cyfrowych i nowych technologii do gromadzenia, katalogowania, zachowania i restaurowania utworów kinematograficznych?

W celu zwiększenia wykorzystania technologii cyfrowych i nowych technologii:

- w Planie Informatyzacji Państwa na lata 2007-2010 zawarto ponadsektorowy projekt Filmoteki Narodowej pod nazwą „Prezentacja i udostępnianie zasobów archiwalnych audio i wideo”, którego celem jest zbudowanie metod prezentacji, klasyfikacji, wyszukiwania i dystrybucji treści cyfrowych, a także przygotowanie odpowiedniego zasobu treści do takiego udostępniania (rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 marca 2007r. w sprawie Planu Informatyzacji Państwa na lata 2007-2010 – Dz.U. Nr 61, poz. 415). Projekt ten pozwoli na realizację następujących, ważnych celów społecznych:
 - powszechny dostęp poprzez internet do zasobów archiwalnych zapisanych na taśmie filmowej,
 - prezentacja w formie zapisu cyfrowego nigdy nie publikowanych dokumentów wzbogacających wiedzę o historii i kulturze,
 - ochronę oryginalnych taśm filmowych stanowiących cenny zasób archiwalny,
 - aktywny i dynamiczny kontakt odbiorcy internetowego z narodowym dziedzictwem, zapisanym na archiwalnych taśmach filmowych,
- zabezpieczono Filmotece Narodowej możliwość aplikowania do Programu Operacyjnego Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego „Dziedzictwo Kulturowe”, priorytet 5 – Tworzenie zasobów cyfrowych dziedzictwa kulturowego oraz Programu Operacyjnego Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej „Upowszechnianie Kultury Filmowej”, które szczegółowo omówiono w pkt.1,
- w każdym roku budżetowym planuje się dla Filmoteki Narodowej dotacje podmiotowe i majątkowe w budżecie państwa, w części budżetowej, której dysponentem jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Proszę o udzielenie bardziej szczegółowych odpowiedzi w odniesieniu do następujących kwestii:

1. Gromadzenie

Jakie kroki podjęto w celu systematycznego gromadzenia utworów kinematograficznych stanowiących część Państwa dziedzictwa audiowizualnego w drodze obowiązkowego

prawnego lub umownego depozytu w wyznaczonych organach co najmniej jednej wysokiej jakości kopii takich utworów kinematograficznych?

W celu zapewnienia systematycznego gromadzenia utworów kinematograficznych stanowiących część dziedzictwa audiowizualnego, drogą ustawową, tj. ustawą z dnia 30 czerwca 2005r. o kinematografii (Dz.U. Nr 132, poz. 1111 z późn.zm.) oraz ustawą z dnia 7 listopada 1996r. o obowiązkowych egzemplarzach bibliotecznych (Dz.U. Nr 152, poz. 722 z późn.zm.) i wydanym na podstawie delegacji w niej zawartej rozporządzeniu Ministra Kultury i Sztuki z dnia 6 marca 1997r. w sprawie wykazu bibliotek uprawnionych do otrzymywania egzemplarzy obowiązkowych poszczególnych rodzajów publikacji oraz zasad i trybu ich przekazywania (Dz.U. Nr 29, poz. 161 z późn.zm.) - nałożono na producenta filmu obowiązek nieodpłatnego przekazywania FilMOTECE Narodowej, prowadzącej działalność w zakresie ochrony dziedzictwa kulturalnego w dziedzinie kinematografii, jednego egzemplarza kopii każdego wyprodukowanego filmu oraz materiałów dokumentacyjnych związanych z produkcją filmu, w szczególności scenariusz, listę montażową i dialogową, fotosy, plakaty, listę napisów i materiały reklamowe. Niestety materiały negatywowe, które powinny być podstawą depozytu obowiązkowego, pozostają w gestii producenta filmu.

- ***Czy obejmują one wszystkie utwory, w tym te, które nie otrzymały żadnego finansowania publicznego? Jeśli nie, w jaki sposób dokonuje się selekcji?***
Nałożony na producenta obowiązek prawny dotyczy każdego wyprodukowanego filmu, w tym także filmu, który nie otrzymał publicznego dofinansowania.
- ***Jakie środki podjęto w celu zapewnienia dobrej technicznej jakości zdeponowanych utworów kinematograficznych (w razie potrzeby z towarzyszącymi im metadanymi)?***
W celu zapewnienia dobrej jakości technicznej zdeponowanych utworów – w ustawie zapisano obowiązek przekazywania FilMOTECE Narodowej nieeksploatowanej kopii każdego filmu.
- ***W jaki sposób zapewnia się, by depozyt był złożony w momencie publicznego udostępnienia filmu, a w żadnym przypadku nie później niż w ciągu dwóch lat?***
Zgodnie z zapisami ustawowymi – depozyt jest przekazywany najwcześniej w ciągu 14 dni od momentu zakończenia procesu produkcji filmu, nie później jednak niż w dniu rozpoczęcia dystrybucji filmu.

2. Katalogowanie i utworzenie baz danych

Jakie środki podjęto (np. w postaci kodeksu archiwizacji produkcji filmowej) w celu promowania katalogowania i indeksowania zdeponowanych utworów kinematograficznych oraz zachęcania do tworzenia baz danych zawierających informacje o filmach, przy użyciu europejskich i międzynarodowych norm?

Wszystkie jednostki zbioru opisywane są w dwóch systemach tradycyjnego katalogu kartkowego wg krajów produkcji i wg tytułów polskich i oryginalnych. Ten podstawowy sposób katalogowania niestety jest w obecnych czasach niewystarczający i utrudnia, a czasem uniemożliwia dostęp do pełnej informacji o zbiorach. Dopiero począwszy od 2005r. dane z tych katalogów są systematycznie przenoszone do elektronicznej bazy „SI FilMOTEKA”, w której łączą się słowami-kluczami z innymi podzbiorami (fotosy, plakaty, książki etc.). W 2007r. zainicjowane zostały prace nad cyfrowym archiwum fotosów do udostępniania przez internet.

FilMOTEKA Narodowa jest członkiem Międzynarodowej Federacji Archiwów Filmowych (FIAF), organizacji zrzeszającej instytucje zajmujące się gromadzeniem i ochroną obrazów

ruchomych, głównie kinematograficznych i jest zobowiązana do przestrzegania statutu FIAF, który określa zasady działalności archiwów filmowych. Filmoteka, promuje zdeponowane utwory kinematograficzne, dostarczając na bieżąco informacji do międzynarodowej bazy danych.

Jakie środki pojęto w celu promowania normalizacji europejskiej, interoperacyjności filmograficznych baz danych i ich dostępności dla społeczeństwa, na przykład poprzez Internet, szczególnie przez aktywne zaangażowanie wyznaczonych organów?

Użytkownicy internetu mają aktualnie, na stronie Filmoteki Narodowej, dostęp do wyszukiwarki książek, repertuaru kina-muzeum wraz z opisami filmów.

Jednocześnie w ramach ponadsektorowego projektu „Prezentacja i udostępnianie zasobów archiwalnych audio i video” zainicjowane już zostały działania w zakresie opracowania metodologii i prezentacji zasobów archiwalnych audio i wideo oraz udostępniania ich na nośnikach informacji i przez internet wraz z cyfryzacją zasobów archiwalnych. Opracowane zostały już wstępne kierunki strategii w przedmiocie kompleksowej digitalizacji zbiorów materiałów filmowych. Podstawowym założeniem jest przeniesienie na nośniki cyfrowe jak największej ilości materiałów, które docelowo będą prezentowane i udostępniane na nośnikach informacji i przez internet. Aktualnie Filmoteka wprowadziła z diapozytywów i negatywów ponad 22 tysiące fotosów do 1200 tytułów utworów kinematograficznych. Materiały opracowywane są w rozdzielczości pozwalającej na profesjonalny druk (300 dpi) i są obecnie opisywane. Ponadto zostało przepisanych na format cyfrowy i zrekonstruowanych blisko 100 tytułów filmowych. Jednocześnie trwa selekcja następnych tytułów, które będą przedmiotem digitalizacji w formacie DVD i HD.

Wspomnieć także należy, że w konsultacji z Filmoteką Narodową dwie państwowe instytucje filmowe, tj. Wytwórnia Filmowa „Czołówka” oraz Wytwórnia Filmów Oświatowych i Programów Edukacyjnych, gromadzące filmowe materiały archiwalne utworów, których są producentami lub koproducentami, prowadzą prace nad stworzeniem bazy danych dostępnej w internecie.

- ***Czy przyczyniono się do stworzenia sieci baz danych obejmujących europejskie dziedzictwo audiowizualne, we współpracy z odpowiednimi organizacjami, w szczególności Radą Europy, (Eurimages i Europejskim Obserwatorium Audiowizualnym)?***

Nie przyczyniono się, z uwagi na brak współpracy w dziedzinie tworzenia baz danych z Eurimages czy też Europejskim Obserwatorium Audiowizualnym.

- ***Czy zachęcono organy zajmujące się archiwizacją do zwiększenia wartości zasobów poprzez organizowanie ich w zbiory na poziomie UE, na przykład pod względem tematu, autora i okresu?***

Ze względu na niski poziom informacyjny wyznaczonego organu, który wymaga transformacji w wewnętrznym funkcjonowaniu i jest relatywnie jeszcze trudny do osiągnięcia – zwiększenie wartości zasobów poprzez organizowanie ich w zbiory na poziomie UE jest bardzo ograniczone; de facto ogranicza się do współpracy z FIAF.

3. Zachowanie

Jakie środki (ustawodawcze lub inne) podjęto w celu zapewnienia zachowania zdeponowanych utworów kinematograficznych? Środki służące zachowaniu obejmują w szczególności:

- ***reprodukowanie filmów na nowych nośnikach danych;***

- ***zachowanie sprzętu przeznaczanego do projekcji utworów kinematograficznych na różnych nośnikach.***

Zadne materiały filmowe zdeponowane w FilMOTECE Narodowej nie mogą być przekazywane innym podmiotom ani odsprzedawane. Zachowanie ich w należytej jakości technicznej realizowane jest poprzez ich systematyczne przekopiowywanie. Od 2 lat niewielka utwórów ma również zabezpieczenie cyfrowe na taśmach beta digital. Poziom wysokiego bezpieczeństwa zapewniają również magazyny taśmy filmowej, spełniające normy techniczne i klimatyczne do przechowywania depozytów.

W latach 2006/2007 opracowano projekt utworzenia pracowni do cyfrowego zabezpieczania i cyfrowej rekonstrukcji filmów, przeznaczonej zwłaszcza do prac nad najstarszymi utworami kinematograficznymi na taśmie łatwopalnej, ale także digitalizacji innych materiałów filmowych. Wdrożenie projektu planowane jest na 2008r.

4. Restaurowanie

Jakie środki przyjęto w celu zezwolenia, w ramach swojego ustawodawstwa, na reprodukcję zdeponowanych utworów kinematograficznych dla celów restaurowania, jednocześnie umożliwiając posiadaczom praw korzystanie, na podstawie umów między wszystkimi zainteresowanymi stronami, z udoskonalonego potencjału przemysłowego ich utworów, będącego wynikiem restaurowania?

Wyznaczony organ samodzielnie nie prowadzi prac restauracyjnych zdeponowanych materiałów. Na wniosek właścicieli wydaje się je celem prowadzenia prac restauracyjnych w wyspecjalizowanych firmach. FilMOTEKA współuczestniczy natomiast w restauracji najstarszych zabytków polskiej kinematografii oraz bierze udział w projekcie edycji odrestaurowanych dzieł.

- ***W jaki sposób popierano projekty restaurowania starych filmów lub filmów o wysokiej wartości kulturalnej lub historycznej?***

Poprzez wsparcie finansowe z budżetu państwa, będącego w dyspozycji ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa, np. na rekonstrukcję metodą cyfrową przedwojennych filmów pełnometrażowych przyznano FilMOTECE dotację podmiotową z budżetu państwa w kwocie 550,0 tys. zł., a właścicielom autorskich praw majątkowych do filmu „Krzyżacy” 270, 0 tys. zł.

5. Udostępnianie zdeponowanych utworów kinematograficznych do użytku oświatowego, kulturalnego, badawczego lub dla innych niekomercyjnych zastosowań o podobnym charakterze

- ***Czy przyjęto środki ustawodawcze lub administracyjne w celu umożliwienia wyznaczonym organom udostępniania zdeponowanych utworów kinematograficznych do użytku oświatowego, kulturalnego, badawczego lub dla innych niekomercyjnych zastosowań o podobnym charakterze, w każdym przypadku w zgodności z prawami autorskimi i pokrewnymi? Proszę przedstawić szczegóły dotyczące podjętych środków.***

Zdeponowane w FilMOTECE Narodowej materiały, za zgodą ich właścicieli, są udostępniane dyskusyjnym klubom filmowym, szkołom wyższym i instytutom naukowym.

Zgodnie ze statutem FIAF FilMOTEKA zobowiązana jest do prowadzenia działalności edukacyjnej i upowszechniającej kulturę filmową, a więc niekomercyjnej w kinie-muzeum, w którym prezentowane są w cyklach tematycznych (przeeglądy dotyczące

dorobku reżyserów, aktorów, operatorów, kompozytorów, a także przeglądy poświęcone najważniejszym nurtom i kierunkom wyznaczającym poszczególne etapy rozwoju kina) filmy zarówno ze zbiorów Filmoteki, jak i wypożyczone od polskich dystrybutorów filmów zagranicznych, czy też od innych archiwów europejskich. Ponadto utwory kinematograficzne są udostępniane polskim ośrodkom kultury, zagranicznym placówkom kultury i na pokazy festiwalowe w ramach promocji polskiej kinematografii. Te działania podejmowane są na zasadzie non-profit.

Filmoteka również udostępnia zbiory na potrzeby szkolnictwa wyższego, organizując np. w swojej siedzibie zajęcia dla studentów szkół filmowych.

- ***czy podjęto odpowiednie środki w celu zapewnienia osobom niepełnosprawnym dostępu do zdeponowanych utworów kinematograficznych, w każdym przypadku w zgodności z prawami autorskimi i pokrewnymi? Proszę przedstawić szczegóły dotyczące podjętych środków.***

W kinie-muzeum Filmoteki Narodowej niepełnosprawni mają dostęp do sali kinowej, w której prezentowany jest repertuar z klasyki światowej kinematografii. W swojej działalności merytorycznej Filmoteka Narodowa stara się wspierać osoby niepełnosprawne, piszące prace naukowe z dziedziny filmu służąc radą i udostępniając nieodpłatnie zbiory.

Docelowo planowany jest zakup aparatury do audiodeskrypcji, umożliwiającej niedosłyszącym odbiór filmów.

6. Szkolenia zawodowe i znajomość mediów

Jakie kroki podjęto celu promowania szkolenia zawodowego we wszystkich dziedzinach związanych z dziedzictwem filmowym w celu wspierania zwiększonego wykorzystania przemysłowego potencjału dziedzictwa filmowego?

W ramach Programów Operacyjnych Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej realizowany jest Program „Doskonalenie Zawodowe”, którego celem jest podniesienie poziomu kwalifikacji i umiejętności grup zawodowych polskiego środowiska filmowego, które w sposób decydujący wpływają na jakość artystyczną i techniczną filmu oraz potencjał gospodarczy rynku filmowego. Program jest realizowany przez dwa priorytety:

- priorytet I Przedsięwzięcia szkoleniowe i informacyjne, celem którego jest zwiększenie i podniesienie jakości dostępnych na rynku programów szkoleniowych dla zawodów filmowych oraz zwiększenie udziału polskich twórców i producentów w programach międzynarodowych,
- priorytet II Profesjonalizacja indywidualna, celem którego jest podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób czynnie wykonujących zawód filmowy.

Jakie kroki podjęto w celu promowania wykorzystania dziedzictwa filmowego do wzmocnienia wymiaru europejskiego w zakresie edukacji i propagowania różnorodności kulturowej?

Od 2003 r. Filmoteka Narodowa organizuje w kinie-muzeum, muzyczny festiwal Świąta Niemego Kina. Prezentowane są na nim filmy z epoki kina niemego, głównie z krajów europejskich, z towarzyszeniem muzyki wykonywanej na żywo przez wybitnych polskich i zagranicznych artystów z Francji, Hiszpanii, Czech, Serbii. Każdego roku gośćmi festiwalu są członkowie rodzin legendarnych reżyserów filmowych należących do elitarnego

stowarzyszenia we Francji. Przy organizacji festiwalu uczestniczą archiwa filmowe w Europie, np. z Francji, Czech, Niemiec, Wielkiej Brytanii.

Z kolei we współpracy z Filmoteką Narodową od 10-ciu lat odbywa się w Krakowie Festiwal Filmu Niemego, wpisujący się i ideę propagowania początków światowego kina.

Prowadzona jest także promocja polskiej kinematografii na całym świecie poprzez pokazy retrospektywne na festiwalach filmowych, w kinach zagranicznych archiwów filmowych, zagranicznych uczelniach mających kierunki filmoznawcze, w polskich placówkach kultury przy przedstawicielstwach dyplomatycznych.

Wspomnieć także należy, że w 2007 roku z okazji 50-tej rocznicy powstania nurtu artystycznego w polskim kinie, zwanego polską szkołą filmową, Polski Instytut Sztuki Filmowej dofinansował szereg przeglądów w kraju i zagranicą promujących dzieła twórców tego ruchu.

Jakie kroki podjęto w celu wspierania i propagowania edukacji wizualnej, filmoznawstwa i umiejętności korzystania z mediów na wszystkich poziomach edukacji, w programach kształcenia zawodowego i w programach europejskich, jak przewidziano w zaleceniu Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 listopada 2005r. w sprawie dziedzictwa filmowego i konkurencyjności związanych z nim działań przemysłowych (zwanych dalej „zaleceniem”)?

Filmoteka Narodowa podjęła współpracę z Fundacją Pro Artech, z którą wspólnie organizuje Akademię Filmową – czteroletnie studium historii kina. W ramach Akademii prowadzone są pokazy filmowe i wykłady obejmujące historię kina od początków jej istnienia po współczesność. W zajęciach uczestniczą studenci szkół wyższych. Ponadto na potrzeby szkolnictwa wyższego, organizowane są w siedzibie Filmoteki zajęcia dla studentów szkół filmowych, a także okazjonalnie dla studiów doktoranckich i innych przedsięwzięć badawczych mających na celu analizę filmoznawczą.

Wspierane są też finansowo działania z zakresu edukacji filmowej, promujące dziedzictwo filmowe, wymienione już w pkt.5 części ogólnej kwestionariusza.

W Polsce działa także Biuro Media Desk Polska, realizujące wspólnotowy Program Media dla sektora audiowizualnego.

Jakie kroki podjęto w celu promowania bliskiej współpracy między producentami, dystrybutorami, nadawcami i instytucjami filmowymi dla celów edukacyjnych?

Planowane jest podpisanie porozumienia między Ministrem Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Dyrektorem Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej, Ministrem Edukacji oraz Prezesem TVP S.A. w celu uruchomienia projektu pod nazwą „Filmoteka Szkolna”, mającego na celu przekazanie do wszystkich gimnazjów i liceów pakietów filmów fabularnych, dokumentalnych i animowanych oraz podręczników i serii materiałów pomocniczych dla nauczycieli na potrzeby edukacji filmowej.

6. Depozyt

Czy wprowadzono system dobrowolnego lub obowiązkowego deponowania:

- materiałów towarzyszących i reklamowych związanych z utworami kinematograficznymi stanowiącymi część narodowego dziedzictwa audiowizualnego;*** Ustawą z dnia 30 czerwca 2005r. o kinematografii nałożono na producenta obowiązek nieodpłatnego przekazywania Filmotece Narodowej materiałów dokumentacyjnych związanych z produkcją filmu, w szczególności scenariusz, listę montażową i dialogową, fotosy, plakaty, listę napisów i materiały reklamowe.

- **utworów kinematograficznych stanowiących część narodowego dziedzictwa audiowizualnego z innych krajów;**
System obowiązkowego deponowania przez producenta filmu kopii filmu kinowego, wynikający z ustawy o obowiązujących egzemplarzach bibliotecznych, dotyczy również producenta, który wyprodukował film w kraju dla producenta zagranicznego. Niestety w wymienionych ustawach nie istnieje zapis o depozycie legalnym. Oznacza to, że polscy dystrybutorzy filmów zagranicznych nie mają obowiązku deponowania w FilMOTECE Narodowej kopii filmu zagranicznego wprowadzanego na ekrany kin. Z chwilą wygaśnięcia praw do dystrybucji danego filmu w Polsce, jego kopie nie są nigdzie zachowywane, tylko niszczone.
- **materiałów zawierających ruchome obrazy innych niż utwory kinematograficzne;**
Ustawą o obowiązujących egzemplarzach bibliotecznych – również na producenta filmu telewizyjnego nałożono obowiązek przekazywania do FilMOTEKI Narodowej kopii filmu telewizyjnego.
- **utworów kinematograficznych wyprodukowanych w przeszłości?**
Ustawa z dnia 16 lipca 1987r. o państwowych instytucjach filmowych (Dz.U. z 2007r. Nr 102, poz. 710) zagwarantowała, iż w z dniem postawienia w stan likwidacji lub ogłoszenia upadłości państwowej instytucji filmowej – autorskie prawa majątkowe przysługujące tej instytucji oraz zgromadzone w tej instytucji zasoby filmowe, stają się nieodpłatnie własnością FilMOTEKI Narodowej. Również, na podstawie cytowanej ustawy, w razie podjęcia decyzji o prywatyzacji państwowej instytucji filmowej zasoby sztuki filmowej zgromadzone w tej instytucji stają się nieodpłatnie własnością FilMOTEKI Narodowej i podlegają przekazaniu jej. Prywatyzacji nie podlegają również autorskie prawa majątkowe do filmów wyprodukowanych do dnia 31 grudnia 1989r. przysługujące państwowej instytucji filmowej; w razie jej prywatyzacji prawa te stają się nieodpłatnie własnością Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej.

8. Współpraca pomiędzy wyznaczonymi organami

W jaki sposób zachęca się wyznaczone organy do wymiany informacji i koordynowania ich działalności na poziomie krajowym i europejskim i wspiera się je w tym zakresie, przykładowo w celu:

- **zapewnienia spójności metod gromadzenia i konserwacji oraz interoperacyjności baz danych;**
Wyznaczony organ współpracuje na bieżąco z wszystkimi instytucjami i przedsiębiorcami filmowymi w Polsce, a na płaszczyźnie europejskiej – ze wszystkimi archiwami zrzeszonymi w Międzynarodowej Federacji Archiwów Filmowych FIAF. Od lat stosuje metody w katalogowaniu i opisie zbiorów w zgodzie ze standardami wypracowanymi przez Federację. Udostępnia tym archiwom historyczne materiały filmowe do procesów restauracji dzieł ich narodowej produkcji i sama takie materiały otrzymuje.
- **wydawania, na przykład na DVD, materiałów archiwalnych z napisami w możliwie największej liczbie języków Unii Europejskiej, w każdym przypadku w zgodności z prawami autorskimi i pokrewnymi;**

Prezentacja z nośników cyfrowych jest aktualnie jedną z najważniejszych form istnienia kina polskiego w Europie i na świecie. Cel ten jest realizowany dzięki zbiorowi kopii z napisami obcojęzycznymi, który jest systematycznie odnawiany oraz jest przedmiotem digitalizacji w formacie DVD i HD w europejskich wersjach językowych.

- ***zebrania europejskiej filmografii;***

brak

- ***stworzenia wspólnego standardu dla elektronicznej wymiany informacji;***

Dopiero realizacja ponadsektorowego projektu „Prezentacja i udostępnianie zasobów archiwalnych audio i wideo” stworzy warunki do budowy europejskiego systemu wymiany informacji.

- ***przygotowywania wspólnych projektów badawczych i edukacyjnych, promując jednocześnie rozwój europejskich sieci szkół filmowych i muzeów kina?***

brak